

Kuulemistilaisuus taksisääntelyn toimivuuden arviomuistiosta 10.2.2020

Keskustele ja kysy verkossa:
lvm.screen.io/taksisaantely

Taksilain korjaussarja

Liikenne- ja viestintäministeri
Timo Harakka

Kuulemistilaisuus taksisääntelyn toimivuudesta
10.2.2020

Arviomuistio taksisääntelyn toimivuudesta

Kuulemistilaisuus taksisääntelyn toimivuudesta
10.2.2020

Keskustele ja kysy:
lvm.screen.io/taksisaantely

Arviomuistio ja siinä käsitellyt teemat

- Arviomuistio on osa lainsäädännön valmistelua ja **sen tavoitteena on koota tietoa** ja näkemyksiä taksisääntelyn uudistamistarpeista
- Lähtökohtana **tietoon pohjautuva valmistelu** ja vaikutusten arviointi
- Arviomuistiossa käsitellyt **teemat** on nostettu hallitusohjelmasta ja viranomaisselvityksistä
 - Taksipalvelujen turvallisuus, saatavuus, hinnoittelun läpinäkyvyys ja laatu
 - Harmaan talouden torjunta ja välityskeskusten rooli markkinoilla
 - Ei käsitellä: Kela-kydyt (STM), kuluttajansuoja (OM työryhmä)
- Taksimarkkinoiden nykytilaan liittyvistä selvityksistä on pyritty virkamiestyönä **tunnistamaan esille nousevia ongelmia** sekä tuomaan sidosryhmien **kommentoitavaksi erilaisia alustavia ratkaisuvaihtoehtoja** ja arvioimaan niiden merkittävimpiä vaikutuksia
- Vuorovaikutteinen lainvalmistelu käynnistyy arviomuistioon annettavista lausunnoista

Taksipalvelujen turvallisuus ja saatavuus

lvm.screen.io/taksisaantely

10.2.2020

Taksipalvelujen turvallisuus – keskeiset havainnot ja arvioidut ratkaisuvaihtoehdot 1(2)

- **Turvallisuus yksi merkittävimmistä** taksin käyttöön ja palveluntarjoajan valintaan vaikuttavista tekijöistä
- Kyselytutkimuksissa **asiakkaiden turvallisuuden tunne on heikentynyt** jonkin verran erityisesti Uudellamaalla
- **Erityisryhmien kuljettajien osaamistaso on saattanut heikentyä** lakiuudistuksen jälkeen, mikä on johtanut erityisryhmien turvallisuuden tunteen heikentymiseen
- Tehtyjen kyselytutkimusten perusteella kuluttajat pitävät taksipalveluja kuitenkin **yleisesti melko turvallisina liikenneturvallisuuden** näkökulmasta
- Turvallisuuksilanteessa ei ole tällä hetkellä **todennettavissa merkittäviä muutoksia** (esim. liikenneturvallisuus)

Taksipalvelujen turvallisuus – keskeiset havainnot ja arvioidut ratkaisuvaihtoehdot 2(2)

- Traficom:n järjestämää **taksinkuljettajan koetta** voi olla aihetta tarkistaa
- Lisätään kuljettajien ajolupaedellytyksiin enemmän **koulutusvaatimuksia**
- Parannetaan **viranomaisen kykyä valvoa** liikenneluvan haltijoiden **koulutusvelvoitteen** täyttämistä
- Lisätään viranomaisen **kenttävalvonnan** resursseja
- Kannustetaan toimivaltaisia tahoja kehittämään **sote- ja Kelakyytien hankintaprosesseja**
- Kehitetään turvallisuuden **seurannan mittareita** ja palvelujen toimivuuden seuranta

Taksipalvelujen saatavuus – keskeiset havainnot ja arvioidut ratkaisuvaihtoehdot 1(2)

- Taksipalvelujen **helppo saatavuus ja lyhyt odotusaika** keskeisimpiä kuluttajan taksipalvelun valintaan vaikuttavia tekijöitä
- Kyselytutkimuksissa **on koettu saatavuuden** jonkin verran **heikentyneen**
- Tilastotietoja **tosiasiallisesta saatavuudesta** ei kuitenkaan ole käytettävissä
- Havaittuja **ongelmia**:
 - taksiyritysten rajallinen **mahdollisuus sopia ajovuoroista** ja
 - välityskeskusten rajallinen **mahdollisuus varmistaa ennakkoon** tilattujen kyytien **toteutuminen**
- Saatavuuteen liittyvien ongelmien tarkempi arviointi edellyttäisi yksityiskohtaisempaa tietoa

Taksipalvelujen saatavuus – keskeiset havainnot ja arvioidut ratkaisuvaihtoehdot 2(2)

- Mahdollisuuksia **tarkemman saatavuustiedon keräämiseen** esimerkiksi välityskeskuksilta on syytä selvittää
- **KKV:n tarkempi ohjeistus** ajovuoroista sopimista koskien
- KKV:lle mahdollisuus tehdä **ennakkopäätös**, jolla sallitaan ajovuoroista sopiminen
- **Lakitasoinen määrittely tilanteille**, jolloin **ajovuoroista sopiminen** olisi **sallittua**
- Veloitetaan välityskeskuksia **täsmentämään tilausvahvistuskäytäntöään** tai veloitetaan ennakkotilauspalvelua tarjoavat välityskeskuksia **jakamaan ennakkokyytitilaukset järjestelmissään hyvissä ajoin**

Harmaan talouden torjunta, taksipalvelujen hinnoittelu ja laatu sekä välityskeskusten rooli

Harmaan talouden torjunta – keskeiset havainnot ja arvioidut ratkaisuvaihtoehdot 1(3)

- Verohallinto ei pysty vielä kattavasti arvioimaan liikennepalvelulain vaikutuksia taksipalvelujen harmaaseen talouteen
 - **Arvonlisäverotulojen vähentymisen ei havaittu johtuvan harmaasta taloudesta** eikä alustatalouden toimijoiden piirissä havaittu laajamittaista tulonsalausta
- Tehokas jälkivalvonta edellyttäisi eri toimijoilta **riittävän yhtenäisiä tietoja**
- Tehdyissä selvityksissä on noussut esiin seikkoja, jotka **lisäävät harmaan talouden riskiä** alalla ja joihin puuttumalla alalla mahdollisesti esiintyvää harmaata taloutta voitaisiin vähentää

Harmaan talouden torjunta – keskeiset havainnot ja arvioidut ratkaisuvaihtoehdot 2(3)

- Kerättäviä tietoja ja tietojen toimitusvelvollisia ei ole määritelty selvästi
 - **Määritellään kerättävät tiedot** sekä tietojen keruu- ja toimitusvelvolliset
- Kaikista taksimatkoista ei saada riittävästi verovalvontaa tukevaa tietoa taksimittarisääntelyn epätäsmällisyyden vuoksi
 - **Muutetaan taksimittarisääntelyä** esimerkiksi siten, että sekä sovelluksia että taksimittareita voidaan käyttää tiedon keruussa
- Tietojen toimittamiseen viranomaisille liittyy haasteita
 - **Luodaan avoin rajapinta** taksitoimijoiden järjestelmien ja viranomaisten välillä tietojen toimittamiseksi viranomaisille
 - **Tehostetaan** välityskeskusten **tietojen toimittamiseen** liittyvää **valvontaa**

Harmaan talouden torjunta – keskeiset havainnot ja arvioidut ratkaisuvaihtoehdot 3(3)

- Valvonnan kohdentamista vaikeuttaa joidenkin taksiliikenneluvan haltijoiden **Y-tunnuksettomuus** (ei kaupparekisterissä tai yritysverotusrekistereissä)
 - **Mahdollistetaan taksiliikenneluvan peruuttaminen**, jos luvan haltija ei ole rekisteröitynyt tietyn ajan kuluessa luvan myöntämisestä
 - **Ohjeistetaan** yrittäjiä paremmin rekisteröitymisvelvoitteista
 - **Kehitetään teknistä lupa- ja verovalvontaa** huomioimaan paremmin y-tunnuksettomat toimijat
 - Asetetaan **y-tunnus edellytykseksi** taksiliikenneluvan myöntämiselle
- Taksien **tunnuksettomuuden** on havaittu vaikeuttavan taksiliikenteen kenttävalvontaa
 - Määrätään **ulkoisen taksitunnus pakolliseksi** kaikille takseille
 - Kehitetään viranomaisten suorittamaa **kenttävalvontaa**

Taksipalvelujen hinnoittelu – keskeiset havainnot ja arvioidut ratkaisuvaihtoehdot

- Taksipalvelun **hinta on yksi tärkeimmistä seikoista**, joihin kuluttajat kiinnittävät huomiota pohtiessaan taksinkäyttöä tai palveluntarjoajan valintaa
- Taksipalvelujen hinnat ovat eri tilastolähteiden mukaan **nousseet**. Tilastolliseen hintaseurantaan liittyy kuitenkin haasteita.
 - Selvitetään mahdollisuuksia **kehittää** nykyistä tarkempaa **taksihintojen seurantaa**
- Taksipalvelujen hinnoittelu ei ole **riittävän läpinäkyvää** asiakkaiden näkökulmasta
 - **Helpotetaan hinnoista sopimista** välityskeskusten piirissä
 - Lisätään hintasääntelyn noudattamisen **valvontaa**
 - Muutetaan hintojen ilmoittamista koskevaa **sääntelyä**
 - Edellytetään taksipalvelujen hinnoittelussa tiettyä **hinnoittelurakennetta**
 - **Vaaditaan hinnasta sopimista** ennen matkan alkamista
 - Asetetaan palveluille **enimmäishinnat**

Taksipalvelujen laatu – keskeiset havainnot ja arvioidut ratkaisuvaihtoehdot

- Kyselytutkimuksissa taksipalvelujen laadun on koettu **heikentyneen**
- Täsmällisistä syistä ei ole tietoa, mutta mahdollisena selityksenä voidaan pitää alalle tulleiden uusien kuljettajien puutteellista kieli- ja vuorovaikutustaitoa ja paikallistuntemusta
 - **Kehitetään** taksinkuljettajan **koetta** ja lisätään siihen uusia vaatimuksia
 - **Täsmennetään** taksiliikenneluvan haltijoiden **vastuuta kuljettajien osaamisesta** - edellytetään kuljettajien koulutussuunnitelman laatimista ja sen toteuttamista
 - Pyritään parantamaan kuluttajien asemaa lisäämällä kuluttajansuojalakiin taksipalveluja koskevat **virhe- ja vahingonkorvaussäännökset**

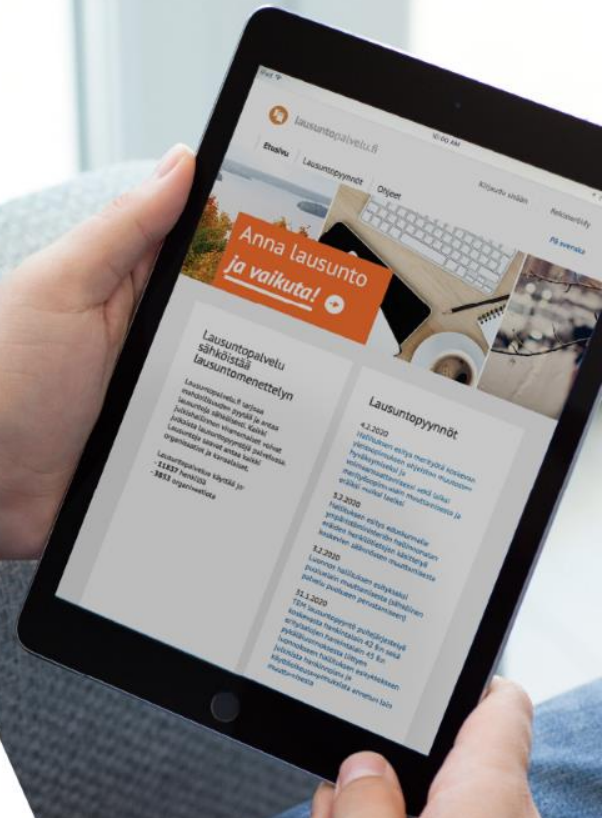

Välityskeskusten rooli – keskeiset havainnot

- KKV:n mukaan välityskeskusten toimintaan voi liittyä kilpailuoikeudellisia haasteita. Tilannetta korostavat julkisesti tuettujen kyytien suuri merkitys ja välityskeskusten rooli kilpailutuksissa.
 - **Puututaan** välityskeskusten mahdollisiin **kilpailulain vastaisiin käytäntöihin** normaalein kilpailuvalvonnan keinoin
 - **Harkitaan välityskeskuksia koskevaa erityislainsäädäntöä** usean välityskeskuksen piirin kuulumisen mahdollistamiseksi tai välityskeskusten kyytitietojen luovutusvelvollisuuden täsmentämiseksi
- Välityskeskusten ja kuluttajien suhde on muuttunut, kun taksiryttäjien palvelujen ehdot eroavat aiempaa enemmän – virhe- ja vahingonkorvausvastuut välityskeskuksen ja taksiryttäjän välillä eivät ole kaikissa tilanteissa kuluttajalle selviä
 - Taksipalvelujen **virhe- ja vahingonkorvaussäännöksiä voitaisiin täsmentää** esimerkiksi kuluttajansuojalaissa

Lausuntokierros 21.2.2020 saakka

Mistä toivomme erityisesti lisätietoa lausunnoissa?

Tietopohjaista valmistelua ja päätöksentekoa palvelevat parhaiten

- Perustellut näkemykset arviomuistiosta ja yleistettävät havainnot nykytilasta ja sääntelyn toimivuudesta

Arviomuistiossa kuvattu nykytila

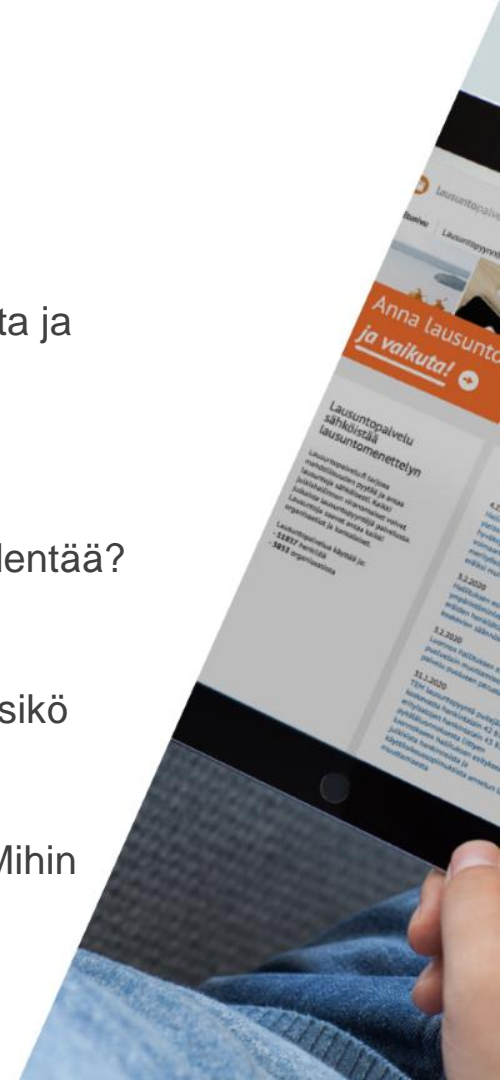
- Onko arviomuistiossa kustakin teemasta esitetty nykytilan kuvaus oikeasuuntainen ja riittävän kattava?
- Onko tiedossa aineistoa tai näkökulmia, joilla nykytilan kuvausta voisi täydentää?

LVM:n arvio ongelmista ja koonti ratkaisuvaihtoehdoista

- Onko LVM:n arvio nykytilan ongelmista oikea ja kattava?
- Mitkä esitetyistä toimenpidevaihtoehdoista vaikuttavat toimivimmilta? Pitäisikö tunnistettuja ongelmia pyrkiä ratkaisemaan muilla keinoin?

LVM:n arviosta puuttuvat ongelmat ja ratkaisuvaihtoehdot

- Oletteko tunnistaneet muita kuin arviomuistiossa esiin tuotuja ongelmia? Mihin tietoon näkemys perustuu?
- Miten ratkaisisitte tunnistamianne muita ongelmia?

Lausuntoprosessin eteneminen

- Määräaika lausuntojen jättämiselle on perjantai **21.2.2020**
- Jätä lausunto **lausuntopalvelu.fi-palvelussa**
 - Voit jättää lausunnon myös vastaamalla palvelussa esitettyihin kysymyksiin tai osaan niistä
 - Jos jätät lausunnon vastaamalla kysymyksiin, huomaa, että kustakin arviomuistiossa käsitellystä teemasta on erilliset kysymykset

Kiitos!

lvm.fi @lvmfi

LVM LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

10.2.2020

20